

פרק נהלים מבצעיים הפס"ד	הפעלה ושימוש בנוזל 'בואש'	היחידה המוציאה את הנוהל מטא"ר / אג"מ / חטיבת המבצעים/ מחלקת חרום
תאריך עדכון – 01.09.2014	תאריך תוקף -01.09.2018	שמור
		מספר הנוהל – 90.221.111.008

נוהל- הפעלה ושימוש בנוזל 'בואש' כאפ"ק לפיזור המון באירועי הפס"ד

1. רקע כללי

- א. משטרת ישראל נדרשת עפ"י חוק לשמור על הסדר הציבורי ובטחון הנפש והרכוש, תוך הקפדה על קיום זכויות היסוד של הפרט.
- ב. במסגרת זו, מתמודדת המשטרה מעת לעת עם אירועי הפרות סדר (הפס"ד) וסדר ציבורי (סד"צ) במתארים, בהיקף וברמות חומרה משתנים.
- ג. משטרת ישראל פועלת להכנסתם לשירות מבצעי של אמצעים פחות מקטלניים (אפ"ק), על מנת לצמצם את הצורך במגע בלתי אמצעי וחיכוך בין כוחות המשטרה לבין מפגינים ומפרי סדר, מתוך רצון להפחית את כמות הנפגעים משני הצדדים מחד, ולבצע פעילות אכיפה אפקטיבית מאידך.
- ד. במסגרת המאמץ לאיתור אמצעים פחות מקטלניים כאמור, פותח במ"י, נבדק ואושר לשימוש מבצעי נוזל ה'בואש'.
- ה. נוזל ה'בואש' הינו תרכובת של חומרים אורגאניים אשר לאחר תהליך תסיסה הופך לחומר המפיץ ריח חריף הגורם לתחושת דחיה- עד כדי בחילה, ובמקרים נדירים גם צריבה ו/או אדמומיות מקומית באזור העורף, הצוואר ובית החזה – אשר חולפים לאחר מספר שעות ללא התערבות רפואית.
- ו. נוזל ה'בואש' נועד לפיזור המון בתרחישי הפס"ד.
- ז. נוזל הבואש נבדק ע"י גורמי הרפואה והיועמ"ש במ"י ובצה"ל ואושר לשימוש כלפי בני אדם.
- ח. התזת נוזל ה'בואש' מתבצעת בשלב זה באמצעות 2 מערכות התזה:
 - (1) ע"ג רכב מכת"ז
 - (2) מנשא גב עם מיכל קיבול ומערכת ידנית
- ט. לנוזל ה'בואש' יתרונו ברורים בהשוואה לאמצעים אחרים לפיזור הפגנות:
 - (1) מורכב מחומרים אורגאניים.
 - (2) אינו מהווה סיכון בריאותי לבני אדם.
 - (3) אינו גורם נזק לסביבה.
 - (4) אינו גורם לנזק ולנזק בלתי הפיך.
 - (5) אמצעי לפיזור המון.
 - (6) צמצום כמות הנפגעים לעומת השימוש בכוח או באמצעים אחרים (קינטיים, גז).
 - (7) ספיגת הנוזל בבגדים- בעל אפקט ריח לאורך זמן.
 - (8) חיסכון מוכח בהפעלת משאבים (אלפ"ה).

מספר הנוהל 90.221.111.008	שמור	הפעלה ושימוש בנוזל 'בואש'	נהלי משטרת ישראל - נוהל מבצעי
------------------------------	------	---------------------------	-------------------------------

9) קיצור משך העימות (מניסיון מבצעי מצטבר בפקמ"ז).

י. השפעת נוזל 'בואש':

הערות	זמן ההשפעה	כמות	אזור המגע	אובייקט
	כחצי שעה	כל כמות	מבנים כביש קרקע קשה ורכה צמחים	דומם וצומח
להשתמש ניתן בבגדים שוב לאחר ניקוי	עד החלפת ביגוד	עד חצי ליטר	לבוש פריט (אריגים)	אדם
	עד לאחר שטיפה עם סבון		עור חשוף	

2. מטרות הוראה זו:

- א. הגדרת העקרונות, התנאים והמגבלות לשימוש והפעלת נוזל 'בואש' בתרחישי הפס"ד .
- ב. הגדרת תחומי אחריות לקביעת אופן ההפעלה, הכשרת מפעילים, טיפול ותחזוקת אמצעי ה'בואש'.

3. מושגים:

- א. אלפ"ה – אמצעים לפיזור הפגנות.
- ב. אפ"ק – אמצעי פחות מקטלני.
- ג. הפס"ד – הפרות סדר
- ד. מכת"ז – מכונת התזה (ע"ג משאית).
- ה. מערכת התזה נישאת – מנשא גב עם מיכל קיבול ומתז ידני
- ו. מפעיל 'בואש' – שוטר שהוכשר והוסמך להפעיל את אמצעי ה'בואש' באמצעות מכת"ז (מפעיל מכת"ז) או באמצעות מערכת התזה נישאת.

4. הבסיס החוקי:

- א. פקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], תשכ"ט-1969, במיוחד סעיף 19 ;
- ב. חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו – 1996 ;
- ג. פקודת המשטרה [נוסח חדש], תשל"א-1971 ;
- ד. חוק העונשין, תשל"ז-1977, במיוחד סעיפים 34 עד 34טז ;
- ה. סעיפים 151 עד 157 – עבירות התקהלות אסורה והתפרעות וטיפול בפיזור התפרעויות.
- ו. ההוראות הקבועות בעניין זה בנוהל "הפעלת אמצעים להשלטת סדר ציבורי" – 90.221.111.003 .

מספר הנוהל 90.221.111.008	שמור	הפעלה ושימוש בנוזל 'בואש'	נהלי משטרת ישראל - נוהל מבצעי
------------------------------	------	---------------------------	-------------------------------

5. תחומי אחריות:

א. חרום:

- הגדרת העקרונות, התנאים והמגבלות לשימוש והפעלת אמצעי ה'בואש'.
- הנחיה מקצועית, פיקוח ובקרה על ההכשרה, וההפעלה המבצעית של אמצעי ה'בואש'.
- גיבוש תכנית הכשרות ואימונים למפעילי מכת"ז בנושא הפעלה ושימוש באמצעי ה'בואש'.

ב. מחלקת מבצעים:

- תיאום ההפעלה המבצעית של אמצעי ה'בואש' ע"י מ"י וצה"ל.
- תיאום ומעקב אחר מלאי נוזל 'בואש' לכוננות ולשימוש מבצעי מול הספק.
- תיאום הזמנת נוזל 'בואש' לשימוש מבצעי וכוננות במ"י וצה"ל מול רמ"ד תקציבים אג"מ.
- עדכון מדור אמצעים אג"מ לגבי הפעלה ושימוש מבצעי בנוזל 'בואש'.

ג. אמ"ש/מה"ד:

- אישור מקצועי של מערכי ההדרכה להכשרות ואימונים למפעילי 'בואש'
- הקצאת קוד הכשרה למפעיל 'בואש'
- תיאום הקצאת נוזל 'בואש' להכשרות ואימונים עפ"י תכנית הכשרות ואימונים.

ד. בה"ד מג"ב:

- גיבוש מערך הדרכה להפעלת אמצעי ה'בואש'.
- ביצוע הכשרות ואימונים למפעילי 'בואש' עפ"י תכנית הכשרות ואימונים שתגובש ע"י חרום.

ה. מחלקת בטיחות:

- קביעת דגשים והנחיות בטיחות בעת הטענת הנוזל ופריקתו, הפעלה מבצעית, הכשרות ואימונים.

ו. קרפ"ר:

- אישור רפואי לשימוש והפעלה מבצעית של אמצעי ה'בואש'.

ז. יועמ"ש:

- אישור שימוש מבצעי באמצעי ה'בואש' בתחומי מדינת ישראל ובאיו"ש.

ח. מדור תקציבים אג"מ:

- תיאום הזמנת נוזל 'בואש' מהספק מול מחלקת מבצעים (הפעלה מבצעית) ומול מחלקת חרום (הכשרות ואימונים).

ט. מדור אמצעים אג"מ:

- מעקב, פיקוח ובקרה **ברמה הארצית** על מלאי נוזל 'בואש' (לשימוש מבצעי, הכשרות ואימונים) המוחזק/מיוצר ע"י הספק עבור מ"י.

י. קמב"צים מחוזיים:

- תיאום ההפעלה המבצעית של אמצעי ה'בואש' (ת"פ מ"י וצה"ל) מול מחלקת מבצעים.
- תיאום ביצוע הכשרות ואימונים למפעילי 'בואש' במחוזות מול מה"ד.

יא. רע"ן מבצעים מג"ב:

- תיאום ההפעלה המבצעית של אמצעי ה'בואש' (ת"פ מ"י וצה"ל) מול מחלקת מבצעים.

יב. רע"ן הדרכה מג"ב:

- תיאום ביצוע הכשרות ואימונים למפעילי 'בואש' ביחידות מג"ב מול מה"ד.

יג. יועצת ארגונית אג"מ ודוברת אג"מ:

- גיבוש תכנית הסברה והטמעה לאמצעי ה'בואש'.

מספר הנוהל 90.221.111.008	שמור	הפעלה ושימוש בנוזל 'בואש'	נהלי משטרת ישראל - נוהל מבצעי
------------------------------	------	---------------------------	-------------------------------

6. תרחיש לשימוש בנוזל "בואש":

אירועי הפס"ד במדרג ג' ומעלה המוגדרים בנוהל הטיפול המשטרתי בהפרות סדר 90.221.012.

7. מגבלות ההפעלה:

- א. בהתאם להוראות הבטיחות הרלוונטיות לכל מערכת הפעלה/התזה.
- ב. השימוש באמצעי יעשה אך ורק ע"י יחידות שהוגדרו.
- ג. השימוש יעשה אך ורק ע"י שוטרים המוגדרים ביחידות אלה אשר אומנו הוכשרו והוסמכו ע"י בה"ד מג"ב / מגמת הפס"ד.
- ד. לא יבוצע שימוש באמצעי כאשר נשוא הפעולה יימצא במקומות שהנפילה מהם, עלולה לגרום לפגיעה חמורה כגון: גרם מדרגות, מקומות גבוהים וכדו'.
- ה. התזת נוזל 'בואש' תבצע אך ורק בשטחים פתוחים.
- ו. במקומות סגורים לא יבוצע שימוש בבואש.
- ז. מקומות קדושים- לא יבוצע שימוש בנוזל בואש במקומות קדושים לכל הדתות.
- ח. השימוש ב'בואש' יבוצע באופן מבוקר, נחיצותו תבחן בכל שלב משלבי האירוע ע"י המפקד האחראי אשר יפסיק את השימוש באמצעי זה מיד משפסק הצורך בכך.
- ט. לא יבוצע שימוש באמצעי כלפי נשים בהריון, קשישים וילדים קטנים.

8. אופן ההפעלה:

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

ד. יש להפסיק את התזת החומר ברגע שמתקבל האפקט הנדרש – קרי המפגינים מתפנים מהמקום או מפסיקים את הפעולה בגינה הופעל האמצעי לעברם.

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

מספר הנוהל 90.221.111.008	שמור	הפעלה ושימוש בנוהל 'בואש'	נהלי משטרת ישראל - נוהל מבצעי
------------------------------	------	---------------------------	-------------------------------

9. דגשים מבצעיים להפעלה:

- א. אבטחת כלי הקיבול - יש להקצות חוליות אבטחה בסמיכות לאמצעי, ע"מ לשלול אפשרות של פגיעה במפעיל או בכלי הקיבול.
- ב. יש להכין מראש צוותי תיעוד והסברה, תוך קביעת מסרים שיועברו מראש (נספח תכנית הטמעה והסברה).
- ג. התזת החומר תעשה **עם כיוון הרוח** (פיזורו נגד כיוון הרוח עלול לגרום לחשיפת המפעילים לחומר).

10. סמכות מאשרת הפעלה:

- א. הפעלה באירוע הפס"ד – עפ"י מדרג ג' (נוהל הטיפול המשטרתי בהפס"ד 90.221.111.001): מ' מרחב או סגנו בהעדרו מ' מפקדה משימתית או סגנו בהעדרו מ' תחנה גדולה במחוזות צפון וחוף.

11. הכשרות ואימונים:

- א. השימוש באמצעי יעשה אך ורק ע"י יחידות- כפי שיקבע ע"י רמ"ח חרום בכתב.
- ב. השימוש יעשה אך ורק ע"י שוטרים המוגדרים ביחידות אלה אשר אומנו הוכשרו והוסמכו ע"י בה"ד מג"ב / מגמת הפס"ד.
- ג. הכשרות ואימונים לכלי הקיבול השונים יקבעו ע"י בה"ד מג"ב/מגמת הפס"ד.

12. תיעוד ודיווח:

- א. כל מקרה של שימוש באפ"ק נוזל "בואש", מחייב תיעוד של השוטר המשתמש לעניין נסיבות השימוש והמפקד שנתן את הוראת השימוש (ראה נספח ד'), כן יועבר דיווח ע"י מפקד היחידה שבה נעשה השימוש באמצעי זה לאג"מ /מב"צ/משל"ט ארצי.
- ב. בנוסף לדיווח זה ימלא השוטר המפעיל דוח פעולה.
- ג. מפקד היחידה המבצעית יבצע תחקיר.

13. מנהלה:

- א. תיאום אספקת נוזל 'בואש', הטענתו ופריקתו:

(1) הפעלה מבצעית/כוונות:

(א) קמ"ט משולבים במחלקת מבצעים:

- (1) עפ"י הנחיית רמ"ח מבצעים ובט"פ/רמ"ד מבצעים ינחה קמב"צים מחוזיים / רע"ן מבצעים מג"ב להקצאת מכת"ז / מנשא גב 'בואש'.

מספר הנוהל 90.221.111.008	שמור	הפעלה ושימוש בנוזל 'בואש'	נהלי משטרת ישראל - נוהל מבצעי
------------------------------	------	---------------------------	-------------------------------

(2) יתאם מול הספק ייצור/הקצאת נוזל 'בואש' ויעביר לספק פרטי איש קשר מטעם היחידה המופעלת (מפעיל 'בואש' מוסמך).

(3) יעדכן את רמ"ד תקציבים אג"מ לגבי פרטי הזמנת החומר (תאריך, כמות וייעוד) הפעלה ת"פ מ"י/צה"ל).

ב) מפעיל 'בואש':

(1) יתאם עם הספק נקודת חבירה ומועד להטענת נוזל 'בואש' בהתאם להקצאה ולייעוד שנקבעו ע"י מחלקת מבצעים.

(2) במידה ולא נעשה שימוש בחומר, יתאם עם הספק עפ"י הנחיית מחלקת מבצעים מועד ונקודת חבירה לפריקת החומר ויעביר דיווח למחלקת מבצעים באמצעות הקמב"צ המחוזי/רע"ן מבצעים מג"ב את כמות החומר שנפרק ומקום אחסונו.

(2) להכשרות ואימונים:

א) רע"ן הדרכה מג"ב/רמ"ג הפס"ד בה"ד מג"ב:

(1) יעביר למה"ד דרישה להקצאת נוזל 'בואש' להכשרות ואימונים של מפעילי 'בואש' עפ"י תכנית הכשרות ואימונים.

(2) יעביר למה"ד פרטי איש קשר (מפעיל מכת"ז / מנשא גב מוסמך) לתיאום מול ספק החומר.

ב) מה"ד:

תעביר לרמ"ד תקציבים באג"מ דרישה להזמנת נוזל 'בואש' או עדכון בדבר הזמנת נוזל 'בואש' לצורך הכשרות ואימונים עם פירוט מועד ההקצאה הנדרש והכמות הנדרשת.

14. פיקוח ובקרה

א. חירום:

(1) פיקוח ובקרה על אופן ההפעלה המבצעית.

ב. אמ"ש/מה"ד:

(1) פיקוח ובקרה על אופן וביצוע הכשרות ואימונים למפעילי 'בואש' בהתאם לתכנית ההדרכה.

ג. מחלקת מבצעים/קמ"ט משולבים:

(1) תיעוד, מעקב ודיווח על הפעלה מבצעית ע"י מ"י/צה"ל.

ד. מדור אמצעים אג"מ:

(1) מעקב, פיקוח ובקרה על מלאי נוזל 'בואש' להפעלה מבצעית, הכשרות ואימונים.

(2) העברת סטאטוס עיתי של מלאי נוזל 'בואש' להפעלה מבצעית, הכשרות ואימונים למחלקת מבצעים ולמכ"מ.

ה. מדור תקציבים אג"מ:

(1) ניהול ומעקב אחר הזמנות וחיוכים עבור חומר ושירותי ספק.